

Karš Ukrainā. Dienas ziņu izdevums. 10:00, 02.03.2022.

Ukrainas prezidents Zeļenskis Eiropas parlamentā [uzrunāja plenārsēdes dalībniekus](#) no Ukrainas, aicinot parlamentāriešus atbalstīt Ukrainas pievienošanos Eiropas Savienībai. Eiroparlaments atbalstīja rezolūciju ar aicinājumu Ukrainai nodrošināt ES kandidātvalsts statusu. Prezidents tika atbalstīts ar stāvovācijām, savukārt Krievijas Federācijas ārlietu ministra Lavrova uzrunas laikā ANO Cilvēktiesību padomē diplomāti pameta telpu. [Intervijā](#) ar ziņu aģentūru *Reuters* Ukrainas prezidents Zeļenskis aicināja izstrādāt kopējās drošības garantijas Ukrainai, ja NATO nav gatava pieņemt Ukrainu. Priekšnoteikums nākamajai sarunu kārtai ar Krieviju ir bombardēšanas apturēšana.

Baltkrievija. Pašpasludinātais prezidents Lukašenko 1. martā paziņoja, ka neiejauksies Krievijas karā pret Ukrainu. Tomēr neilgi pēc tam baltkrievu karaspēks iegāja Čerņihivas apgabalā. Šodien Baltkrievijas karaspēks ir kaujas gatavībā un atrodas zonās pēc iespējas tuvāk Ukrainas valsts robežai. Baltkrievijas teritorijas Baranaviču, Ļahaviču, Pinskas apkārtnē ir novērota ievērojama lidmašīnu darbība un transportlīdzekļu konvoju pārvietošanās ar pārtiku un munīciju.

Uzbrukumi turpinās. Prezidenta kanceleja informē, ka krievu karaspēks smagi bombardē lielākās Ukrainas pilsētas, lai raisītu paniku un ievērojami palielinātu nogalināto skaitu. Raķešu uzbrukumi turpinās **Harkivā**, kur uzbrūk civilajai infrastruktūrai, slimnīcām, un [šorīt raketes trāpījušas](#) Drošības dienesta biroja ēkām, Valsts policijas departamentam Harkivas apgabalā un Karazina Harkivas Nacionālās universitātes ēkai, kura savu vārdu guvusi par godu krievu akadēmiķim Vasilijam Karazinam. Dienas laikā nogalināts 21 cilvēks un 112 ir ievainoti. **Žitomirā** Krievijas [okupācijas spēki tikko veikuši](#) masīvu raķešu uzbrukumu militārajai bāzei un dzīvojamajiem rajoniem. Sagrautas 10 mājas un slimnīca, nogalinot 2 cilvēkus un ievainojot 12, starp kuriem ir 6 bērni. **Hersonā** Krievijas spēki sagūstījuši civiliedzīvotājus. Pašlaik Krievijas karaspēks ir ieņēmis vietējo dzelzceļa staciju, un ostu, kas atrodas pie apgabala pārvaldes ēkas. **Melitopolē** iznīcinātas 31 mājas un pilsētā nav elektrības. **Kaļinivkā** Krievijas karaspēks [pilnībā iznīcināja](#) kādu māju. **Trostjanecu** okupējis Krievijas karaspēks. Viņi izved civiliedzīvotājus no pagrabiem un slēptuvēm, un aiz civiliedzīvotāju mugurām slēpjās no ukraiņu artilērijas un gaisa triecieniem.

Vēsture atkārtojas. Krievijas karaspēks uzlaidis [divas raketes Kijevas televīzijas un radio tornim](#), iznīcinot tā aparatūru. Televīzijas tornis ir augstākā būve Ukrainas teritorijā. Nogalināti 5 cilvēki un 5 ievainoti. Uz televīzijas staciju mērķētā raķete, trāpījusi arī Babinjarai, holokausta memoriāla vietai, kur 1941. gadā tika nogalināti 30 000 ebreji un ukraiņi. Šo rīcību nosodījušas Ukrainas amatpersonas un Izraēla.

Humanitārā krīze. Ukrainas austrumos aptuveni 40 000 cilvēku ir bez elektrības un pārtikas – Krievijas karaspēks ierobežo civiliedzīvotāju evakuāciju (Volnovaha, Sartana, Talanivka). No Volnovahas 1. martā tika evakuēti 346 cilvēki, ņemot vērā, ka pilsētā nav ūdens, elektrības vai gāze. Cilvēki sēž pagrabos. Vietējās varas iestādes aicina nodrošināt zaļo koridoru un pamieru, lai evakuētu cilvēkus. Līdzīga situācija ir Bučas pilsētā, Kijevas apgabala [ciematos](#) *Zdvyzhivka, Gavrylivka, Syniak, Babyntsi*, kur cilvēki, tostarp liels skaits bērnu, jau 6 dienas slēpjas patversmēs.

Enerģija. Nord Stream 2 AG, Nord Stream 2 gāzes vada operators, ir iesniedzis maksātspējas pieteikumu. Pēc tam, kad Vācija aizturēja Nordstream cauruļvada būvi, atlaisti 140 darbinieki.

Černobiļa. Krievijas karaspēks Černobiljā piedzīvo spēcīgu radiācijas ietekmi. Izkustinot piesārņotās augsnes un putekļu slāņus, īpaši teritorijas daļās, kur kustība ir aizliegta, izraisīta radiācijas situācijas pasliktināšanās, ko fiksēja radiācijas uzraudzības automātiskā sistēma. Informācija tika nodota sistēmā pirms interneta kabeļa sabojāšanas.

Dezinformācija. Krievija likvidē neatkarīgos medijus, radiostaciju *Eho Moskvi*, televīzijas kanālu *Doždj* un tiek izdarīts spiediens uz neatkarīgajiem plašsaziņu līdzekļiem, tostarp laikrakstu *Novaya Gazeta*. Krievijas valdības kontrolētajos medijos Krievija apsūdz Ukrainu par izdomātiem noziegumiem, piemēram, ka Ukrainas militāristi ir spridzinājuši amonjaka rūpnīcu Severodoneckā. Horļivkā, saskaņā ar Krievijas teikto, ukraiņi it kā pielietojuši fosforu. Krievija apgalvo, ka Harkivā, īpaši galvenajā laukumā, uzbrukumus veicis Ukrainas karaspēks. Vienlaikus Krievijas mediji atzina, ka uzbrukumu TV tornim Kijevā veikusi Krievijas armija. Tas tiek skaidrots ar to ka ir spiesti cīnīties ar viltus ziņām un maldinošu informāciju. "Šis ir uzbrukums melu midzenim," sacīja ziņu diktors no *Russia 24*.

Uzbrukumi kultūrai. Ukrainas kultūras ministrs [brīdina](#) par draudiem saistībā ar iespējamo uzbrukumu Svētās Sofijas katedrālei, kas ir Pasaules mantojuma vietu sarakstā iekļauts kā arhitektūras piemineklis. Katedrāle ir viens no Kijevas galvenajiem apskates objektiem, kas atrodas pilsētas centrā. Sv. Sofijas katedrāle glabā vienu no pasaulē lielākajām un unikālākajām mozaīku un fresku kolekcijām no 11. gadsimta pirmās puses. Ministrs aicināja UNESCO iejaukties un palīdzēt aizsargāt šo kultūras mantojumu. Svētdien, 27. februārī nodedzis Ivankivas vēstures muzejs Kijevas apgabalā. Muzeja kolekcijā bija iekļauti arī slavenās ukraiņu mākslinieces Marijas Primačenko darbi. Lielākā daļa Priimačenko darbu tikuši izglābti. Šobrīd saskaņā ar instrukcijām visu muzeja mākslas kolekcijas tiek sapakotas un pārvietotas uz drošākām vietām. Bet kā ar to, ko nevar pārvadāt? Krievijas karaspēks veicis raķešu uzbrukumu Čerņihivā, 27. februārī iznīcinot apgabala jauniešu centru, kas ir vēsturiska ēka un arhitektūras piemineklis (agrāk: kinoteātra ēka). Universitātes ēka un Mākslas muzejs iznīcināts Harkivā smago raķešu uzbrukumā.

Māksla kara laikā: Ukraiņu māksliniece [Marija Foja](#), [savu ikdienu ietver mākslā](#) un atļauj tajā ieskatīties arī citiem. Ukraiņu mākslinieki atvēruši [pretošanās tiešsaistes muzeju](#). Mākslinieki savus darbus publicē pateicībā par Ukrainas bruņotajiem spēkiem. Dažus no darbiem var aplūkot [šeit](#).

Starptautisks atbalsts. 37 valstis jau ir slēgušas savu gaisa telpu Krievijas lidojumiem, tostarp ASV, Kanāda, Dienvidamerikas valstis un gandrīz visa Eiropa. ASV nākusi klajā ar atklātu paziņojumu, kurā aicina ANO Starptautisko tiesu Hāgā pēc iespējas ātrāk atbildēt uz Ukrainas lūgumu saistībā ar Krievijas agresiju. ES vienojās par septiņu Krievijas banku atvienošanu no SWIFT: *VTB, Russia, Otkrytie, Novikombank, Promsvyazbank, Sovcombank* un *VEB.RF*.

Statistika:

- Vairāk kā 660 000 cilvēku ir devušies bēgļu gaitās no Ukrainas saskaņā ar ANO informāciju.
- 80 000 cilvēki atgriezušies Ukrainā, galvenokārt vīrieši.
- Ukrainas Bruņoto spēku ģenerālštābs paziņoja par Krievijas armijas kopējiem zaudējumiem no 2022. gada 2. marta 6:00 (Dati tiek atjaunināti): Karavīri – virs 5840; Tanki – 211; Bruņutransportieri – 862; Lielgabali – 85; vairāku raķešu palaišanas iekārta (kaujas transportlīdzeklis) – 40; Gaisa aizsardzības sistēmas – 9; Gaisa kuģi – 30; Helikopteri – 31; Transportlīdzekļi – 355; MLRS – 40; Kuģi/laivas – 2; Degvielas cisternas – 60; UAV (bezpilota lidaparāti) – 3.

Ikviens rīcība ir svarīga, lai cik maza tā būtu!

- Dalieties ar mūsu mājaslapu un ziņu izdevumu, izmantojot savus saziņas līdzekļus! Pēc iespējas vairāk cilvēkiem jāzina par faktisko situāciju Ukrainā.
- Izdrukājiet un izplatiet to protestu laikā, iemetiet to kaimiņu pastkastītēs un dalieties ar kolēģiem!
- Sazinieties ar politiķiem, lēmumu pieņēmējiem un jautājiet, ko viņi ir darījuši, lai novērstu šo traģēdiju. Piezvaniet viņiem, lai paustu savu viedokli un dalītos informācijā.
- Sazinieties ar vietējiem plašsaziņas līdzekļiem un dalieties ar informāciju.
- Paraksti [petīciju](#), kur NATO tiek aicināta slēgt gaisa telpu virs Ukrainas!

Слава Україні! Slava Ukrainai!

Apskatu sagatavoja Ukrainas NVO pārstāvji un eksperti cilvēku drošības un demokrātijas jautājumos, kuri šobrīd atrodas pilsētās visā Ukrainā. NVO: Institute for political and information research NGO, World of Communities, Kyiv educational center Tolerspace, U-Cycle NGO (Kyiv Cyclists Association), OpenSpace.Works Cooperative. Eksperti: Sofia Oliynyk, Maryana Zaviyska, Sofia Bela (kultūras mantojuma sadaļa), Taras Tymchuk, Marianna Semenyshyn, Uliana Movchan (dezinformācijas bloks).